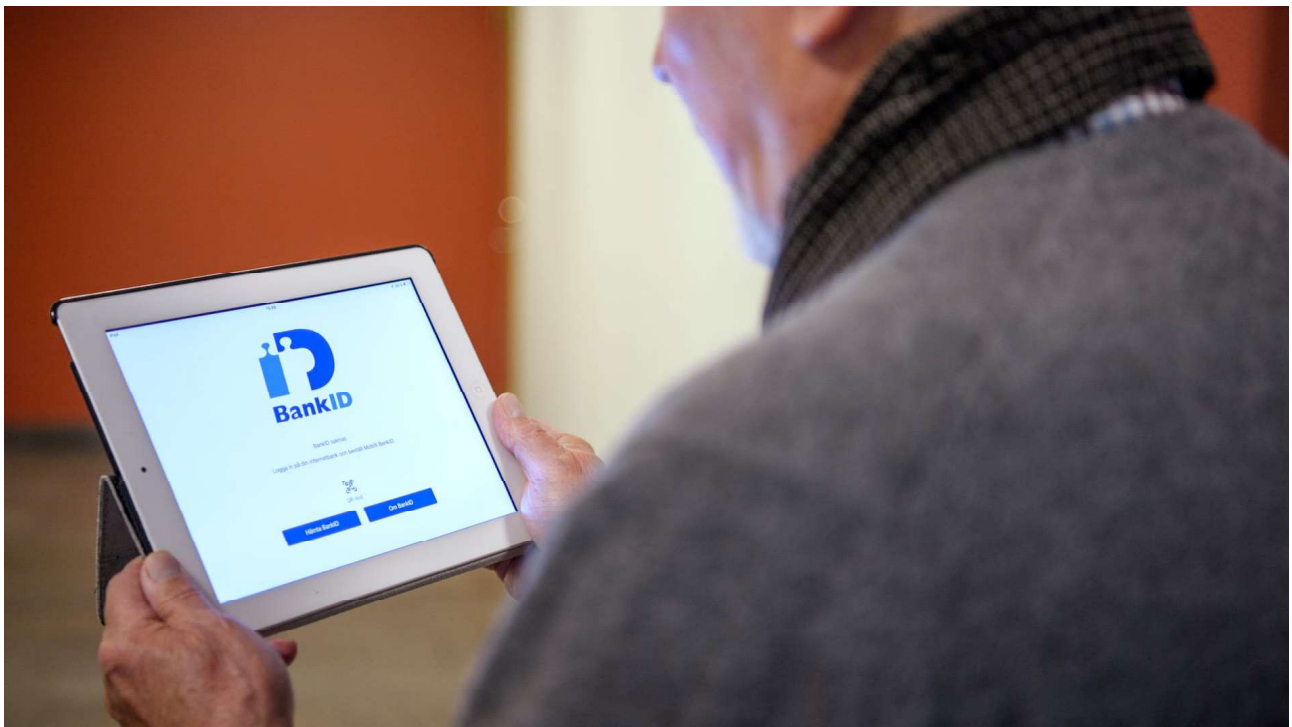

”Barnen vill inte ses, en miljon var för lite”

Barnen förväntar sig stort förskottsarv, berättar ”Man, 80+”. Foto: Henrik Montgomery/TT

Barnen ville ha förskottsarv, men tyckte att en miljon var för lite. Nu vill de inte ses. ”Vad ska jag göra?” undrar Man, 80+. Konflikter löses extremt sällan genom ultimatum, svarar SvD:s psykolog.

Jenny Jägerfeld

Publicerad 2026-01-07

Fråga: Jag är en man på 80+ som det har gått bra för i livet.

För ett tag sedan tog två av mina barn upp frågan om arv. De tyckte att det vore bättre att få ut sitt arv i förskott då de skulle kunna hjälpa sina barn och inte behöva vänta tills jag satt på mig träfracken. Jag var positiv till idén. Jag tittade över mina tillgångar och räknade ut vad de skulle få enligt konstens alla regler. Till historien hör att mina barn långt tidigare fått en summa pengar var för att få en bättre start på vuxenlivet, vilket de inte direkt tackat för.

När jag berättade vad de skulle kunna få i förtida arv (drygt en miljon) tyckte de att det var för lite. De tog också upp att ett syskon, som inte har samma mamma, hade fått ett arv från sin mor och kan leva gott på det.

Det tråkiga kom sedan: de sa att de inte ville ha någon relation tills att detta var löst. Gustaf Fröding skrev "Jag köpte min kärlek för pengar" och lite så känns det.

Jag har svarat att är det så avstår jag från en fortsatt relation. Är jag för tuff i min attityd eller vad ska jag göra? Jag har inte mer pengar och att låna pengar för att dela ut förtida arv verkar inte vettigt.

/Man, 80+

Jenny Jägerfeld.

Jenny Jägerfeld: Det du beskriver låter både sorgligt och förbryllande. Att vuxna barn tar upp arvsfrågor kan vara nog så utmanande, men när samtalet dessutom får så stora konsekvenser blir det svårt att veta hur man ska tänka och agera.

Utifrån hur du beskriver situationen låter det som att dina barn betar sig väldigt bortskämt. Ett förskottsarv är inget man kan kräva. Man kan såklart fråga (även om det är snyggare om förslaget kommer från föräldern) men det är orimligt att ställa villkor för relationen om utfallet inte blir som man hoppats. Att plötsligt få så mycket pengar utan att röra ett finger borde framkalla tacksamhet – inte krav på mer.

När det kommer till arv är det samtidigt nästan aldrig bara en fråga om pengar.

Jag har såklart ingen aning, men utifrån hur du beskriver barnens reaktion låter det som om det finns en förhistoria. När vuxna barn börjar bråka om arv handlar det ofta mindre om pengar och mer om erkännande, uppmärksamhet från föräldern eller gamla upplevelser av orättvisa – känslor som kan ha sin grund i barndomen. Pengar kan då bli den enda valutan som känns möjlig att kräva.

Har du en fråga till SvD:s psykolog?

Mejla till Jenny Jägerfeld på psykologen@svd.se eller använd formuläret nedan. Utvalda frågor besvaras och publiceras.

En sak som är viktig att komma ihåg är att du inte har *en* relation till alla dina barn, utan olika relationer till vart och ett av dem. Det är ovanligt att ett barn reagerar exakt som sina syskon. Dina barn kan ha olika erfarenheter av dig som pappa, känna större eller mindre grad av närhet till dig och ha skilda sätt att hantera besvikelse och konflikt, för att bara nämna några parametrar.

Det kan därför vara värdefullt att fundera över: gäller detta båda de barn som bad om förskottsarvet eller är relationen med någon av dem mer låst än med den andra? Försök att tänka på dem som individer, snarare än ett kollektiv.

I din berättelse finns ett par meningar som bär stark känslomässig laddning, till exempel att barnen "inte direkt tackat" för tidigare ekonomisk hjälp. Där hörs en gammal besvikelse – en känsla av att det du gav inte verkade särskilt uppskattat.

När jag har mött familjer i liknande situationer har jag ibland kunnat se ett mönster. Ekonomisk hjälp upplevs inte alltid som en ren gåva, utan kan ses som en kompensation för annat som saknats, till exempel närvaro eller engagemang. För andra är pengar förknippade med ambivalens – något som varit hjälpsamt men också laddat med krav eller förväntningar.

I sådana fall kan det vara svårt att säga tack utan att det samtidigt känns som att man skriver under på något man inte riktigt känner för att delta i. Men återigen: jag vet såklart inte hur det varit i er familj, bara att detta är relativt vanligt och att det kan vara bra att fundera över varför pengar blivit ett så laddat tema i relationen.

Det är märkligt att de ställer ett ultimatum om att de inte vill ha kontakt förrän detta är löst, särskilt eftersom det är de som ber dig om något. Jag tycker inte att du är för hård vad gäller pengarna, men väl rörande relationen. Det är begripligt att du reagerar på deras ultimatum med: "Då får det vara" men det är förmodligen inte det bästa sättet att agera på. Bättre vore om du, när de drar sig undan, i stället själv öppnar upp. Kanske skulle du kunna säga något i stil med: "Det gör mig ledsen att ni inte vill ha kontakt just nu. Det är så här mycket jag vill och kan ge er, men det känns tråkigt att vår relation ska hänga på hur mycket pengar jag kan avvara."

Berätta gärna för dem varför du vill träffa dem, med ord som känns sanna för dig: För att du vill veta hur de mår, vad de tänker på och vad som händer i deras liv, för att du bryr dig om dem och älskar dem.

När du svarar på deras ultimatum med att själv avstå från att ha en relation speglar du dem – och det är mänskligt. Men att ni alla drar er undan när ni inte kan komma överens kan också säga något om hur relationen fungerat över tid. Har avstånd varit "lösningen" när konflikt har uppstått?

Även om de är vuxna i dag kan det därför göra skillnad om du visar något annat: att även när de går in i konflikt, så står du kvar. Du finns där och drar dig inte undan. Skulle du kunna försöka vara nyfiken på deras avståndstagande? Kanske fråga: "Hur kommer det sig att det är så viktigt med pengarna att ni inte vill ha kontakt ifall jag inte kan ge er mer? Vad handlar det om?"

Jag skulle säga att konflikter extremt sällan löses genom olika ultimatum – men däremot nästan alltid om parterna har en vilja att närma sig varandra. Det betyder inte att du ska gå med på deras ekonomiska krav, utan att du ska visa att du finns kvar även när ni inte är överens.

Om dina barn väljer att inte ta den handen just nu är det inte något du råår över. Då behöver du också ta hand om dig själv och acceptera det du inte kan förändra. Men om du tydligt visar att du vill ha en relation med dem, att du är nyfiken på vad som pågår i deras liv och att du bryr dig om dem, så finns det en chans att det kan göra stor skillnad.